

[Vestergaard Poulsen.]

hvori man har bedt mig rejse spørgsmålet i folketinget.

Lad mig sige med det samme, at jeg som industrimand selvfølgelig ikke på nogen måde vil anfægte de pågældende, i øvrigt meget effektive industriers legitime ret til at udbygge deres eksport på den for dem mest hensigtsmæssige måde, og det må vel i disse tilfælde have været den mest farbare vej at etablere bryggerier i de pågældende to lande. Der er imidlertid mange i vort folk, som har den opfattelse, at dansk bistand til udviklingslandene burde koncentrere sig om andre aktiviteter end den nævnte, f. eks. ophjælpning af landbruget, udbygning af skolevæsenet, af hospitaler osv. Jeg har derfor fundet det rimeligt at stille mit spørgsmål til ministeren for at give ham en anledning til fra denne talerstol at redegøre for motiverne til og hele baggrunden for de trufne dispositioner, så de kan blive lagt frem i fuld offentlighed for alle, som interesserer sig for spørgsmålet.

Minister Hans Sølvhøj: Hovedformålet med vort bistandsprogram er at fremme den økonomiske vækst i udviklingslandene. Det gælder også vore lån til udviklingslandene og investeringsgarantiordningerne. Det er en hovedregel i administrationen af disse bistandsprogrammer, at udviklingslandenes egne prioriteter bør være afgørende for, hvilke projekter der skal iværksættes med dansk bistand under den ene eller den anden form.

Vore lån er som bekendt i hovedsagen bundne til anvendelse til indkøb i Danmark, men til gengæld stilles udviklingslandene frit med hensyn til valget af de investeringsgoder og tjenesteydelser, de ønsker at erhverve for lånesummen. Når f. eks. det bryggeri, der delvis finansieret med et dansk lån er under opførelse i Malawi, nu er ved at blive en realitet, skyldes det et udtrykkeligt ønske derom fra Malawis regering. Hidtil har Malawi importeret øl fra Rhodesia, fra Sydrhodesia, så opførelsen af bryggeriet vil medføre en løbende valuta-besparelse og vil derved bevirke en mærkbar forbedring af landets udenrigsøkonomi, samtidig med at det skaber beskæftigelse.

Begge vore meget store bryggerier har nu anmodet om garanti for investeringer i

bryggerivirksomhed i udviklingslande. Da det lovgivningsmæssige grundlag for investeringsgarantierne blev skabt her i folketinget for ca. 1 år siden, blev ordningen ikke begrænset til visse erhvervsgrøner — jeg kan også sige det sådan, at der blev ikke slået parentes om bestemte erhvervsgrøner — men der blev lagt vægt på, at de pågældende investeringer skulle være velkomne i værtslandene, og det er de også i de her foreliggende tilfælde.

Her i landet betragter vi jo, som det det ærede medlem også var inde på, bryggerivirksomhed som en helt naturlig del af det økonomiske liv, og jeg tror — og jeg ved for de konkrete tilfældes vedkommende — at man anlægger tilsvarende synspunkter i modtagerlandene. Nu kræver denne industrigren jo i højere grad end mange andre en særlig teknisk viden, og det er vel en af grundene til, at man ønsker dansk bistand på dette område. Jeg tror, det ville være forkert, om vi ved vurderingen af, hvilke projekter der bør ydes lån til eller investeringsgaranti for, antydede moralske betragtninger og nægtede at yde bistand til erhvervsgrøner, som spiller en ikke uvæsentlig rolle for vor egen økonomi.

Vestergaard Poulsen: Jeg vil takke ministeren for svaret og samtidig spørge, om der ikke sideløbende med de på dansk foranledning øgede muligheder for befolkningen i udviklingslandene for at forsyne sig med spiritus også blev givet disse landes befolkning vejledning i at omgås berusende drikke på en fornuftig måde. Ville det ikke også være en tiltrængt opgave for den danske hjælp til udviklingslandene?

Minister Hans Sølvhøj: Jeg vil gerne sige generelt, at hvis udviklingslandene betragter bryggerivirksomhed som en naturlig del af deres konsumvareindustri, bør vi ikke forsøge at være deres formynder.

Hvad det sidste spørgsmål angår, spørgsmålet om ædrueligheden i udviklingslandene, er det ikke mit umiddelbare indtryk, at der truer nogen social fare som følge af den virksomhed, der har været talt om. Det ville i så fald formodentlig være naturligt for disse lande at udfolde en pædagogisk virksomhed for at forhindre, at sociale problemer skulle opstå, men det mener jeg